

AGINDUA, ONGIZATE, GAZTERIA ETA ERRONKA DEMOGRAFIKOAREN SAILBURUARENA, ZEINAREN BIDEZ ERABAKITZEN BAITA HASIERA EMATEA EUSKADIN GIZARTE-BABESIK GABEKO HAUR ETA NERABEENTZAKO EGOITZA-HARRERA ARAUTZEN DUEN DEKRETU-PROIEKTUA EGITEKO PROZEDURARI.

1. Proiektatutako erregulazioaren beharra eta horri buruz indarrean dagoen araudia.

Haur, Nerabe eta Familien Zuzendaritzak Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurari buruzko ekainaren 30eko 6/2022 Legean (aurrerantzean, XOEPL) aurreikusitako administrazio-prozedurari jarraituko dio, EAEn gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrera arautzen duen dekretu-proiektua egiteko prozedura hasteko.

Araudi berri horrek ordeztu egingo du uztailaren 8ko 131/2008 Dekretua, gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrerarako baliabideak arautzen dituen, gaur egun indarrean dagoena (131/2008 Dekretua, aurrerantzean), Haur eta Nerabeei buruzko otsailaren 15eko 2/2024 Legeak (aurrerantzean, HNL) hamaseigarren xedapen gehigarrian ezarritako agindua betez.

Erregulazio hori garatu da, alde batetik, harrera-neurri baten esparruan artatutako adingabeen kopurua nabarmen handitu delako. Testuinguru orokorrak bilakaera esanguratsua izan du, eta horrek eragina du Haurrak eta Nerabeak Babesteko Sistemaren artatutako biztanleriaren bolumenean. Azterketa kuantitatibo horretaz gain, datuek erakusten dute babesgabatasun-egoeran dauden adingabeen profila nabarmen aldatu dela azken hamarkadetan, eta horrek, era berean, harrera-baliabideek erantzun beharreko premia motak zabaltzen ditu.

Bestalde, arau-esparru horren beharra azken urteotan haurren eta nerabeen babesaren arloan gertatu den arau-erlaldaketa sakonetik dator. Erlaldaketa horrek egoitza-harreraren eredua erlaldatu du, eskubideetan, adingabearen interes gorenean, banakako arretan eta gizarte- eta hezkuntza-kalitatean oinarritutako ikuspegi batetik.

Estatuan, 2015ean haurrak eta nerabeak babesteko sistemaren erreforma uztailaren 22ko 8/2015 Lege Organikoaren eta uztailaren 28ko 26/2015 Legearen bidez egin zen nagusiki. Bi lege horiek babes-sistema aldatzen dute, eta garrantzi handiko erreforma

bat sartzen dute Adingabearen Babes Juridikoari buruzko 1/1996 Lege Organikoan (aurrerantzean, ABJLO), Estatuko oinarrizko araua baita arlo horretan.

Erreforma horiek babes-esparru juridikoaren funtsezko eguneratzea dakarte, eta sistemaren printzipio orokorrei zein babes-neurrien konfigurazio zehatzari eragiten diete, besteak beste egoitza-harrerari. Maila orokorrean, sistemaren egiturazko elementuak indartzen dira, hala nola adingabearen interes gorena birdefinitzea, adingabeak entzuna izateko eta entzuna izateko duen eskubidea indartzea eta arrisku- eta babesgabezia-egoeren erregulazioa eguneratzea, adingabearen eskubideetan eta haren benetako babesean oinarritutako ikuspegia finkatuz.

Era berean, egoitza-harrerako sistema hobetzen du, arau homogeenagoak eta kalitate handiagokoak ezarriz. Neurri nagusien artean, administrazio-gaikuntza eskatzen du zentroetarako, kalitate- eta irisgarritasun-estandarrak finkatzen ditu, funtzionamendua arautzen du eta familia-giroaren antzeko zentro txikiak sustatzen ditu. Kontrola eta gainbegiratzea ere indartzen ditu, Administrazioaren eta Fiskaltzaren ikuskapenen bidez. Gainera, bermatzen du gurasoek, tutoreek edo zaintzaileek adingabearen egoerari buruzko informazioa jasoko dutela, debeku judizialik ezean.

Erreformak, gainera, «jokabide-arazoak dituzten adingabeentzako babes-zentro espezifikoak» sartzen ditu, salbuespen gisa jokabide-arazoak, espezialistek diagnostikatuak eta babes-premiekin lotutakoak dituzten adingabeentzat.

Azkenik, egoitza-harrerako zentroyen funtzionamenduari buruzko xedapenak ezartzen dira, erakunde publikoentzako zein zentroentzako oinarrizko betebeharrak ezarriz, bai eta zentro horien bizikidetzara, segurtasuna eta barne-antolaketa egokia bermatzeko neurri espezifikoak ere, egoitza-sistemaren kalitateari eta ikuskapenari dagokienez arau-esparru zorrotzagoa finkatuz.

Haurrak eta Nerabeak Indarkeriatik Begiratzeko Babes Integralaren ekainaren 4ko 8/2021 Lege Organikoak (aurrerantzean, HNIOL) Haurrak eta Nerabeak Babesteko Sistemaren erreforma indartu zuen 2015ean, eta egoitza-harrerako zentroyei buruzko aurreikuspen espezifikoak txertatu zituen.

Lehenik eta behin, arauak indarkeria-egoerak jakinarazteko betebeharrak arautzen du,

eta hezkuntza- eta egoitza-zentroei ezartzen die adingabeei, sartzan diren unetik, salaketa-prozedurei, arlo horretako arduradunei eta dauden baliabide eta laguntza-ildoetarako buruzko informazio eskuragarri eta etengabe eguneratua emateko betebeharra, une oro komunikazio-mekanismo horietarako sarbide libre bermatuz.

Era berean, ezartzen du administrazio publiko eskudunetarako jarduketarako protokoloak onartu eta aplikatu behar dituztela, bermatzeko babes-zentrotan ingurune seguruak eratzan dituztela, barnean hartuta indarkeria-egoerak prebenitzeko, garaz detektatzeko eta haieran esku hartzeko neurriak. Era berean, babes-neurrien mende dauden adingabeei eta egoitza-harrerako baliabideetan bizi diren adingabeei eragiten dieten abusuen, sexu-esplotazioaren eta gizakien salerosketaren kasuak prebenitzeko eta artatzeko jarduketarako espezifikoak aurreikusten dira.

Bestalde, HNIOBLk Sexu Delitugileen eta Gizakien Salerosketarako Delitugileen Erregistro Zentralaren ezezko ziurtagiriaren eskakizuna ere arautzen du, adingabeei ohiko harremana izatea dakarten lanbideetan, ofizioetan, jardueretan eta boluntario-jardueretan sartzeko eta jarduteko ezinbesteko baldintza gisa.

Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzko irailaren 6ko 10/2022 Lege Organikoak erregulazio espezifiko bat jasotzen du haurrak eta nerabeak sexu-indarkerietatik babesteko, eta HNIOBLan aurreikusitako babes integraleko sistemarekin beharrezkoa den koordinazioa ezartzen du. Era berean, aurretiazko azalpenetan aitortzen denez, haurrak indarkeria-adierazpen desberdinetatik babesteko mekanismo orokorrak egon arren, ezinbestekoa da arau-esparru hori berriazko neurrien bidez osatzea, hemezortzi urtetik beherako pertsonetarako sexu-indarkerien prebentzioa, detekzioa eta erreparazioa bermatzeko.

Gizarte-zerbitzuen eremuan, legeak betebeharrak multzo bat ezartzen die administrazio publiko eskudunetarako, sexu-indarkerien aurrean erantzun instituzional integrala bermatzeko.

Gainera, arauak aldatuta garrantzitsuak jasotzen ditu arlo penalean, bereziki egoitza-harrerako zentroetan eta adingabeak babesteko gainerako baliabideetan. Hala, Zigor Kodean azken xedapenetarako laugarrenaren bidez sartutako aldatetaren bidez, jokabide jakin batzuk larriagotu egiten dira, jokabide horiek kalteberatasun bereziko testuinguru

instituzionaletan gertatzen direnean.

Inoren kargura ez dauden adingabe atzerritarrei buruzko arauak ere garrantzi berezia hartu dute, administrazio publikoen arteko jarduketara koordinatua bermatzera bideratuta baitaude inoren kargura ez dauden haur migratzaileen identifikazioaren, dokumentazioaren, babesaren eta arretaren arloan. Eremu horretan, 2014ko Esparru Protokoloa eta 2/2025 Errege Lege Dekretua nabarmentzen dira, bai eta horiek garatzeko xedapenak ere, koordinazio instituzionaleko mekanismoak, ezohiko migrazio-kontingentzietako egoeren aurreko erantzuna eta babes-sistema autonomikoen lurralde-banaketa eta harrera-gaitasuna indartzera bideratuta daudenak.

Autonomia-erkidegoan, egoitza-harreraren arloko arau-erreferentzia nagusia HNL da. Estatuko araudiaren aurreikuspenak txertatzen eta garatzen ditu, eta, gainera, 131/2008 Dekretuan jasotako alderdi jakin batzuei heltzen die berriro.

Kalteberatasun- eta babesgabetasun-egoeren aurrean prebentzioari, detekzioari eta babesari buruzko VI. tituluaren barruan, aldaketa garrantzitsuak sartzen ditu egoitza-harreraren eta adingabeen babesaren arloan.

Babes-ekintzari buruzko IV. kapituluaren 4. atalean, tutoretzari eta zaintzari buruzko xedapen komunak arautzen dira, eta harreraren hartutako adingabeen eskubideak eta betebeharrak aitortzen dira, erreferentziazko profesional bat esleitzen da eta babes-plan indibidualizatua egin eta berrikusten da. Era berean, familia-neurrien lehentasun-printzipioa berresten du egoitza-neurrien aurretik, eta printzipio espezifikoak ezartzen ditu haurdun dauden adingabeen kasuetarako. Gainera, bizikidetzaren inguruneen arteko trantsizioak, familia-berrintegrazioa eta bizitza independenterako prestakuntza arautzen ditu.

Bestalde, 5. atalak babes-neurrien mende dauden haur eta nerabeak osasun- eta hezkuntza-zerbitzuetara lehentasunez iristeko neurriak sartzen ditu.

Egoitza-harrerari dagokionez, 7. atalak egoitza-baliabideen betebeharrak ezartzen ditu eta nahitaezko egoitza-harrerako programak definitzen ditu. Betebeharrak betetzen ez direnean aplikatu beharreko hezkuntza-neurri zuzentzaileak ere arautzen ditu, eta bereizi egiten ditu prebentzio- eta deseskalatze-neurriak eta euste fisikoko neurriak,

salbuespen gisa baino ez baitira aplikatzen.

Azkenik, 8. atalak jokabide-arazoak dituzten adingabeentzako zentro espezifikoak arautzen ditu, eta neurri handi batean estatuko araudia errepikatzen du. Autonomia-eremuan, zentro horiek jokabide-arazoak dituzten adingabeei laguntza intentsiboa emateko programa espezializatuak dira, 131/2008 Dekretuan jokabide-arazo larriak dituzten nerabeei laguntza intentsiboa emateko programa gisa izendatuak.

185/2015 Dekretuak, Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren Prestazio eta Zerbitzuen Zorroari buruzkoak, haurrak eta nerabeak zaintzeko eta babesteko hainbat baliabide arautzen ditu, gizarte- eta hezkuntza-arloan esku hartzeko zerbitzuak, babesgabetasunaren balorazioa, egoitza-harrera, familia-arloko esku-hartzea eta familia-harreraren eta adopzioaren sustapena barne. Eta egoitza-harreraren arloan, funtsean 131/2008 Dekretuaren aurreikuspenei eusten die, baina zenbait aldaketa sartzen ditu egoitza-zentroen sailkapenean eta tipologian.

Nazioartean, haurren eta nerabeen babesaren eremuan eta, bereziki, egoitza-harreran eragina duten nazioarteko hainbat tresna onartu dira.

Nazio Batuen esparruan, nabarmentzekoa da 64/142 Ebazpena, 2009koa, Haurrak Zaintzeko Modalitate Alternatiboei buruzko Jarraibideei buruzkoa, gaur egun Estatuko zein autonomia-erkidegoko araudian txertatutako printzipioak finkatzen dituen.

Garrantzitsua da, halaber, Haurren Eskubideen Batzordearen 6. Ohar Orokorra (2005), bakarrik dauden edo jatorrizko herrialdetik kanpo familiatik bananduta dauden adingabeen tratuari buruzkoa, adingabe horientzako babes-printzipio espezifikoak ezartzen dituen.

Europar Batasunaren eremuan, 2013/112 Gomendioak, "Haurtzaroan inbertitzea: desabantailen zikloa haustea" izenekoak, familientzako laguntza indartzea eta zaintza-egitura alternatiboak hobetzea sustatzen du.

Berrikiago, 2024ko apirilaren 23ko 2024/1238 Gomendioak haurrak babesteko sistema integratuen garapena bultzatzen du, adingabearen interes gorenean oinarrituta. Gomendioak azpimarratzen du erakundeen arteko koordinazioa indartu behar dela, giza baliabideak eta baliabide ekonomikoak hobetu behar direla, eta jarraipen- eta ebaluazio-

sistema eraginkorrek garatu behar direla.

Azken batean, autonomia-erkidegoko araudia lege-aurreikuspen berriekin eta indarrean dagoen konstituzio-esparruarekin harmonizatzeko beharrari erantzuten diote egindako aldaketek, eta, horrela, egoitza-harreraren erregulazio argiagoa, koherenteagoa eta eraginkorragoa bermatzen da.

Horren arabera, eta XIII. legegintzaldirako 2024-2028 Gobernu Programa bete behar denez, agindu honen bidez, EAEn gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrera arautzen duen dekretua egiteko behar den administrazio-prozedura hastea xedatzen da.

2. Aplikazio-eremua

Proiektatutako dekretuaren lurralde-eremua Euskal Autonomia Erkidegoa da.

3. 3. Autonomia Erkidegoko Administrazioari dagozkion araugintza-ahalmenetan txertatzea.

Prozedura hasteko agindua emateko eskumenari dagokionez, XOEPLk 12.1 artikuluan ezartzen du dena delako gaietan eskumena daukan saileko sailburuaren aginduz hasiko dela prozedura hori.

Honako artikulua honen arabera: 18/2024 Dekretuaren 15. artikulua (18/2024 Dekretua, ekainaren 23koa, lehendakariarena, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta sail bakoitzaren egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen), Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Sailari dagokio, beste egiteko eta jardun-arlo batzuen artean, adingabea babestea, eta eskumen-eremu horretan kokatzen dira dekretu-proiektuaren xedea osatzen duten berezko gaiak.

Era berean, Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 320/2024 Dekretuaren 15.1 artikulua (b) apartatuak ezartzen duenez, Haur, Nerabe eta Familien Zuzendaritzari dagokio «erregelamendu bidez garatzeko araudiaren azterketa eta proposamenak egitea honako

gai hauetan, Sailaren eskumenen esparruan, eta gai horiei buruzko Estatuko eta autonomia-erkidegoko legeriarekin bat etorriz: familientzako laguntza; haurrak eta nerabeak».

Hori guztia ikusita, hasteko agindua Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren sailburuak eman behar du.

Azkenik, nabarmendu behar da Eusko Jaurlaritzako Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Sailak badituela proiektatutako araua izapidetzeko eta aplikatzeko behar diren giza baliabideak eta baliabide ekonomikoak.

4. Kontuan har daitezkeen aukera arautzaileak.

Dekretua 131/2008 Dekretuaren ordezkari eman zen. Horrek esan nahi du ez dela beste alternatibarik ikusten erregulazioa administrazio publiko desberdinen artean harmonizatzeko eta erregulazioa HNLk sartutako aldaketen arabera eguneratzeko helburua lortzeko, lehen aipatutako arau-multzoaz gain.

Gaur egun indarrean dagoen araudian egin beharreko aldaketen irismena kontuan hartuta, badirudi dekretu berri bat onartzea arau-tresna egokia dela proiektatutako helburua lortzeko.

Hori guztia dela eta, honako hau

EBAZTEN DUT

LEHENENGOA.- EAEn gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrera arautzen duen dekretu-proiektua egiteko prozedura has dadila agintzea, eta, aldi berean, eranskinean jasotako jarraibide espezifikoak errespetatzea.

BIGARRENA.- Haur, Nerabe eta Familien Zuzendaritza izendatzea lehen aipatutako dekretu-proiektua egiteko organo arduradun, bai eta dagokion prozedura bideratzeko eta izapidetzeko ere.

HIRUGARRENA.- Agindu honen berri ematea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan, XOEPLren 13.2

artikuluari xedatutakoaren arabera.

LAUGARRENA.- Aplikatzekoa den araudian aurreikusitako azterlanak eta kontsultak egitea, eta araua egiteko beharrezkoak diren txostenak biltzea, haren egokitasuna, legezotasuna eta helburuak hobeto lortzea bermatuz.

BOSGARRENA.- Xedapen orokorrak izapidetzeko ereduia eta Tramitagune aplikazio informatikoa erabiltzea, bat etorritz Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren maiatzaren 20ko 54/2025 Ebazpenarekin, zeinaren bidez xedatzen baita argitaratzea arau-xedapen orokorrak egiteko prozedura izapidetzeko oinarrizko ereduia onartzen duen erabakia, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearekin bat etorritz.

SEIGARRENA.- Prozeduran zehar sortzen den garrantzi juridikoko informazio guztia aktiboki argitaratzea, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legean aurreikusitakoaren arabera.

Vitoria-Gasteiz, sinaduran ageri den egunean

Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren sailburua,

NEREA MELGOSA VEGA

I.ERANSKINA

Hasteko agintzen den dekretu-proiektua egitean, inguruabar hauek hartuko dira kontuan:

1.- Xedea eta helburua.

Proiektatutako xedapenaren xedea da Euskal Autonomia Erkidegoan gizarte-babesik gabeko egoeran dauden adingabeen egoitza-harrera arautzea, eta zentroen betekizunak, kalitate-estandarrak eta funtzionamendu-araubidea definitzea.

Era berean, xedapen honen helburua da hartutako haurren eta nerabeen eskubideen erabilera bermatzea arreta integral eta pertsonalizatuaren bidez, haien ongizatea, interes gorena eta erabateko gizarteratzea lehenetsiz, babes-sarea egungo gizarte- eta arau-premietara egokituz.

2.- Bideragarritasun juridikoa eta materiala

Eskumenaren lege-esparrua bat dator Konstituzioaren 39. artikularekin, botere publikoek "familiaren babes sozial, ekonomiko eta juridikoa" ziurtatzeko duten betebeharra adierazten baitu, bai eta Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutua onartzen duen abenduaren 18ko 3/1979 Lege Organikoaren (aurrerantzean, Euskal Herriaren Autonomia Estatutua) 9. artikularekin ere, zeinak euskal botere publikoei agintzen baitie, beren eskumenen esparruan, gizakien eta gizataldeen askatasuna eta berdintasuna zinezko eta benetako izan daitezen baldintzak eragitera eta oztupoak desagerraraztera bideratutako neurriak hartzea.

Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 10. artikuluan oinarritzen da, zeinak ezartzen baitu Euskal Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa duela gai hauetan: "gizarte-laguntza", "komunitatearen garapena, emakumeen egoera eta haur, gazte eta adinekoen aldeko politika" eta "adingabeen

babes eta tutoretzarako, espetxeetarako eta gizarteratzeko erakunde eta establezimenduen antolaketa, araubidea eta funtzionamendua, arlo zibileko, zigor-arloko eta espetxe-arloko legeria orokorrarekin bat".

Era berean, HNLk berriazko betebeharra ezartzen du indarrean dagoen araudia hamaseigarren xedapen gehigarrian eguneratzeko. Xedapen horrek honako hau ezartzen du:

"Gehienez ere 4 urteko epean, gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrerako baliabideak arautzen dituen uztailaren 8ko 131/2008 Dekretua berrikusi eta eguneratuko da".

Agindu horretaz gain, HNLk etorkizuneko arauaren oinarri substantiboak arautzen ditu hainbat manuren bidez, hala nola 235. artikulua, egoitza-harrerako baliabideen betebeharrak ezartzen dituena, edo 236.4 artikulua, zentroen eta etxebizitzaren oinarritzko egiturak definitzen dituena, ezaugarri teknikoaren zehaztapena erregelamendu-garapenaren esku utziz.

Esparru juridikoa osatzeko, 234. artikulua dago, administrazio-jardunaren printzipioak finkatzen dituena, bai eta 209. eta 210. artikulua ere, dekretu berriak integratu eta garatu beharko dituen adingabeen eskubideak eta betebeharrak arautzen dituztenak.

Era berean, arautzeko ahalmen hori indartu egiten da administrazio publikoaren arteko erantzukidetasun-betebeharrarekin (legean dago definituta betebeharrak hori) eta azken xedapenetako bigarrenarekin (Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen dio unitate espezifikoaren alderdi teknikoak eta funtzionalak erregelamendu bidez zehazteko, eta, horrela, erregulazio berrirako behar den lege-euskarria finkatzen da).

lido horretan, egingo den araua bideragarria da juridikoki eta materialki.

3.- Ordenamendu juridikoan izango duen eragina.

Dekretua onartzeak berekin ekarriko du haren edukia HNLn jasotako xedapenetara egokitzea, zehazki VI. tituluko IV. kapitulura ("Egoitza-harrera"), 233. artikulutik 241.era bitartekoak hartzen baititu, bai eta haren 209. eta 210. artikuluetan eskubide eta betebeharrak buruz ezarritakora ere. Era berean, aukera emango du kalitate-estandarrak, zentroen tipologia eta harrera-baliabideen funtzionamendu-araubidea

garatzeko, aipatutako legearen hamaseigarren xedapen gehigarriaren aginduari jarraikiz.

Hala, beharrezkoa da 131/2008 Dekretua indargabetzea, horren ordeztu azken hamarkadako estatuko eta autonomia-erkidegoetako erreformak integratuko dituen arau bat ezartzeko, bereziki familia-harreraren lehentasunari, INBILOn ezarritako indarkeriaren aurreko babesari eta baliabideen espezializazioari dagokienez.

4.- Aurrekontuan izango duen eragina.

Dekretu-proiektuak ez du aurrekontu-eraginik Eusko Jaurlaritzarentzat. Beraz, ez da beharrezkoa izango dagokion memoria ekonomikoa egitea, XOEPLren 15.5 artikuluan arautua.

5.- Egokitzen diren izapideak eta txostenak.

XOEPLren 13.1 artikulua e) apartatuan xedatutakoaren arabera, hasteko aginduan adieraziko dira proposatutako erregulazioaren gaia eta edukia direla-eta egokitzen diren izapideak eta txostenak. Adierazitakoa kontuan hartuta, jarraian zehazten dira aurreikusitako dekretu-proiektua egiteko eta onartzeko behar diren izapideak eta txostenak:

Prozedura ororen izapidetzea, zeinaren izapideak eta txostenak jarraian zehazten baitira, izapidetze elektronikorako Tramitagune aplikazio informatikoaren bidez egingo da, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren maiatzaren 20ko 54/2025 Ebazpenaren arabera, zeinaren bidez xedatzen baita argitaratzea arau-xedapen orokorrak egiteko prozedura izapidetzeko oinarritzko eredu onartzen duen erabakia, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearekin bat etorriz.

5.1.- Aldez aurreko kontsulta herritarrei.

Testu juridiko arauemailea aldez aurretik onartu ondorengo araugintza-prozeduraren instrukzio-faseko entzunaldiaren eta informazio publikoaren izapideak XOEPLren 11.4 artikuluan jasotako herritarren parte-hartzearen eskakizuna beteko du.

5.2.- Hasteko agindua argitaratzea

XOEPLren 13.2 artikuluaaren arabera, prozedura hasteko agindu hau Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan eta Legegunean argitaratuko da. Argitalpen hori automatikoki jakinaraziko zaie sail guztiei, hala badagokio, ekimenaren zuzentasunari eta egokitasunari buruzko oharrek egin ditzaten.

5.3.- Testua idaztea

Dekretu-proiektuaren testua idazteko, agindu honen edukia hartuko da kontuan, eta kontuan hartuko dira bilatzen diren helburuetara ondoen egokitzen diren aukerak, bai eta aurreikusitako araudiaren egokitasuna eta legezkotasuna bermatzeko beharrezkotzat jotzen diren kontsulten emaitzak ere.

Testuan sartu beharko da dekretu-proiektuaren zehaztapena justifikatzen duten arrazoi eta oinarri juridikoen azalpen egokia, XOEPLren 14.2 artikuluan ezartzen den bezala. Era berean, testua idazteko, kontuan hartuko da lege-proiektuak, dekretuak, aginduak eta ebazpenak egiteko jarraibideak onartzen dituen 2023ko uztailaren 11ko Erabakian xedatutakoa. Erabaki hori Jaurlearitzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren uztailaren 28ko 78/2023 Ebazpenaren bidez argitaratu zen (abuztuaren 7ko EHAA, 149. zk.).

Testua bi hizkuntzetan idatzi beharko da, aldez aurretik onartu eta ondoren izapidetu baino lehen.

5.4.- Aldez aurreko onarpen-agindua

Dekretu-proiektuaren testua egin ondoren, aldez aurretik onartu beharko da, Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren sailburuaren agindu bidez, XOEPLren 15.1 artikuluan xedatutakoaren arabera.

Aldez aurreko onarpena duen xedapenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoko iragarki-taulan argitaratuko da, bereziki XOEPLren 16.3 eta 17.3 artikuluetan aurreikusitakoaren ondorioetarako, kontuan hartuta argitalpen horren data aldi berean bultza daitezkeen eta bata bestearen ondoren bete behar ez diren izapide guztiak betetzeko epearen hasiera izango dela.

Aldez aurreko onarpenaren agindua, arau-proiektuarekin batera, Legegunearen lankidetzagunean jakinaraziko da.

5.5.- Generoaren arabera eraginari buruzko txostena

XOEPLren 14.4 artikuluan ezarritakoaren arabera, proiektuaren testua idatzi ondoren, generoaren arabera eraginari buruzko txostena egingo da, eta Emakunderen esku jarriko da, legerian jasotakoa hobetu ahal izateko.

Txosten honen beharra bat dator Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistatik gabe bizitzeko Legearen testu bateginaren 20. artikuluan ezarritakoarekin (martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren bidez onartu zen testu bategin hori), eta, txostena egiteko, Gobernu Kontseiluaren 2012ko abuztuaren 21eko Erabakiaren bidez onartutako genero-eraginaren aurreko ebaluazioa gauzatzeari eta gizonen eta emakumeen arteko desberdintasunak ekidin eta berdintasuna sustatzeko neurriak hartzeari buruzko jarraibideak beteko dira (2012ko irailaren 25eko EHAAn argitaratu zen, Jaurlaritzaren Idazkaritzako eta Legebiltzarrarekiko Harremanetarako zuzendariaren abuztuaren 21eko 40/2012 Ebazpenaren bidez).

5.6.- Arau-eraginaren azterketari buruzko memoria

XOEPLren 15.3 artikuluan xedatutakoaren arabera, espedientearen instrukzioa egiteko eskumena duen organoak arau-eraginaren azterketari buruzko memoria bat egingo du, nahitaez, xedapen horretan aurreikusitako moduan eta edukiarekin.

5.7.- Txosten juridikoa

XOEPLren 15.4 artikulua honako hau ezartzen du: «Dagokion sailak komenigarritzat jotzen badu, espedientearen edukia eta azterketa juridikoa txosten juridiko espezifikoren bidez bideratu ahal izango dira. Txosten hori memorian aipatuko da, eta prozedura bideratu duen saileko zerbitzu juridikoak emango du. Txosten horren xedea izango da, ondoren izapidetzeko, proiektuaren oinarrien defentsa juridikoa egitea, haren edukia legera eta zuzenbidera egokitzea eta, hala badagokio, ezartzen diren araugintza-teknikaren jarraibideak betetzea».

Ondorio horietarako, agerian geratzen da ez dela beharrezkotzat jotzen Saileko

Zerbitzu Zuzendaritzako Aholkularitza Juridikoak txosten juridikoa egitea.

5.8.- Entzunaldia eta jendaurreko informazioa

XOEPLren 16. artikulua arabera, eta administrazioa sinplifikatzeko printzipioaren arabera, egintza bakar batean eta batera bideratuko dira izaeragatik batera bultza daitezkeen eta bata bestearen ondoren bete beharrekoak ez diren izapideak.

Ildo horretan, entzunaldiaren eta jendaurreko informazioaren izapideak egingo dira, XOEPLren 17. artikulua aplikatuz, eta XOEPLri horren berri emango zaio, jarraian adierazten den moduan.

Entzunaldia eta, hala badagokio, informazio publikoa, 15 eguneko epean egingo da, alde zuzenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoen iragarki-taulan argitaratzen denetik zenbatzen hasita.

Aipatutako 17. artikulua 2. apartatua xedatutakoarekin bat etorriz, entzunaldia zuzenean edo legeak aitortutako eta ukitutako herritarrek biltzen edo ordezkariak dituzten erakunde eta elkarten bidez egingo da, baldin eta haien helburuek lotura zuzena badute xedapenaren xedearekin.

Horretarako, entzunaldia emango zaie UNICEF, BEROA eta ASEAFi.

Entzunaldiaren eta jendaurreko informazioaren izapideei dagokienez, jarduketak hauek egingo dira:

- a) Dekretu-proiektua entzunaldia emateko eta jendaurrean jartzeko ebazpena EHAAr argitaratuko da. Ebazpen horrek esteka bat izango du Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan, eta bertan eskuragarri egongo da dekretu-proiektuaren testua, interesdunek egokitzat jotzen dituzten alegazioak egin ditzaten 15 egun balioduneko epean, ebazpena EHAAr argitaratzen denetik aurrera.
- b) Ebazpen bera eta dekretu-proiektuaren esteka Irekian argitaratuta egongo dira.

5.9.- Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazioetan parte hartzea eta haiei kontsulta egitea

Xedapenaren testuaren aldez aurreko onarpena argitaratzen denetik 15 eguneko epe komun berean, eta XOEPLren 18. artikuluan ezartzen den bezala, aurreikusitako erregulazioak zuzenean eragin diezaiekeen Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioei parte hartzeko aukera emango zaie.

Horretarako, Familien Euskal Behatokiak eta Arartekoak parte hartuko dute.

5.10.- Funtsezkoak ez diren txostenak eta irizpenak

XOEPLren 16. artikulua arabera, funtsezkoak ez diren txosten hauek eskatuko dira, eta guztiak aldi berean eta 15 eguneko epe berean egingo dira:

Emakunde-Emakumearen Euskal Erakundearen txostena, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onartzen duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren 20. artikuluan ezarritakoaren arabera.

Administrazio Publikoen Hizkuntza Normalizatzeko Zuzendaritzaren txostena, Kultura eta Hizkuntza Politika Saileko Hizkuntza Politikako Sailburuordetzarena, honako huetan ezarritakoaren arabera: Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen azaroaren 26ko 389/2024 Dekretuaren 14.2k) artikulua, Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 8.1 artikulua, eta xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko araubidea ezartzen duen azaroaren 6ko 233/2012 Dekretuaren 2. artikulua.

Herritarrak Hartzeko eta Administrazioa Berritzeko Zuzendaritzaren txostena, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 317/2024 Dekretuaren 12. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Familiaren Euskal Kontseiluaren txostena, Familiaren Euskal Kontseiluari buruzko apirilaren 17ko 53/2012 Dekretuaren 4.a) artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

Funtzio Publikoko Zuzendaritzaren txostena, Euskal Enplegu Publikoaren abenduaren 1eko 11/2022 Legearen 18.2 a) artikuluan xedatutakoa oinarri hartuta, Gobernantza, Administrazio Digital eta Autogobernu Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen urriaren 29ko 317/2024 Dekretuaren 17.1 a) artikuluekin lotuta.

Dekretu hau interesatzen zaien Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei alegazioak aurkezteko eskaera.

5.11.- Nahitaezko eta funtsezko txostenak

Azkenik, XOEPLren 20., 22. eta 23. artikuluetan xedatutakoaren arabera, nahitaezko eta funtsezko txosten hauek eskatuko dira:

Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen txostena, Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen maiatzaren 17ko 8/2012 Legean ezarritakoaren arabera.

Tokiko Gobernuen Batzordearen txostena, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 90. eta 91. artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren ekonomiaren eta arauen kontrolari buruzko txostena, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretuaren bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginaren III. tituluko IV. kapituluan eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren barneko ekonomiaren kontrola eta kontabilitatea garatzen dituen urriaren 31ko 464/1995 Dekretuan ezarritakoaren arabera.

5.12.- Azken espedientea eta memoria

Hasteko agindu honekin eta dagokion dokumentazio guztiarekin batera, egindako azterlanak eta kontsultak eta prozedura osoaren memoria labur bat erantsiko zaizkio espedienteari, XOEPLren 24. artikuluan adierazitako edukiarekin.

Ondoren, XOEPLren 25. artikuluan ezarritakoari jarraikiz, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena eskatuko da, legeak berak arautzen duenaren arabera. Batzordeari irizpena eskatu ondoren ikusten bada izapidetzean akatsen bat dagoela edo nahitaezko izapidereen bat falta dela, Batzordearen eskumena izango da dagokion irizpena ematea edo espedientea itzultzea, irizpena eman aurretik behar bezala bete dadin, bere legean eta garapen-araudian aurreikusitakoaren arabera. Euskadiko Aholku Batzorde Juridikora bidaltzen den dokumentazio bera bidaliko da, aldi berean, Eusko Legebiltzarrera, Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legean ezarritakoaren arabera.

Dekretu-proiektua Gobernu Kontseiluak onartu beharko du, XOEPLren 27. artikuluan xedatutakoaren arabera.

5.13.- Gardentasuna

Dekretua egiteko prozeduran zehar sortzen den garrantzi juridikoko informazioa Legegunea euskal araudiaren atarian argitaratu beharko da, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeko bideari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legean xedatutakoarekin bat etorritz.

5.14.- Europar Batasunaren aurreko izapideak

Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren 6/05 Zirkularrak, 2005eko abenduaren 15ekoak, EAEko sail eta erakunde autonomoen dirulaguntzen programa eta/edo deialdiei dagokienez Europar Batasunean egin beharreko izapideak kontrolatzeari buruzkoak, honako hau ezartzen du lehenengo atalean: "Bulego honetara ekonomia- eta araudi-kontrolerako bidaltzen diren dirulaguntzen programa edo deialdiei dagozkien espedienteek modu arrazoituan azaldu beharko dute espedienteak Europar Batasunaren aurrean izapideren bat egin behar duen eta izapidetze-egoera zein den, ordura arte egindako jarduerak justifikatzeko dokumentazioa barne. Espedienteak Europar Batasunaren aurreko izapiderik behar ez badu, behar bezala arrazoitu beharko da arrazoa".

Horri dagokionez, adierazi behar da ez dela inolako laguntzarik jasotzen Europar Batasunetik xede horretarako, eta ez dela aurreikusten Europako Gizarte Funtzak aldi bereko finantzaketa aukerarik.

Era berean, adierazten da proiektatutako xedapenaren esparruan dirulaguntzak ematea ez dagoela Europako Batzordeari jakinarazteko betebeharraren mende, laguntza horiek ez daudelako estatu-laguntzen kontzeptuaren barruan, Europako Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren (EEI) 87.1 artikulua definitzen dituen zentzuan, laguntzen hartzaileak diren pertsonengatik, pertsona indibidualak baitira, bai eta laguntza horien xedeagatik eta helburuagatik ere, eta ezin da ondorioztatu laguntza horiek inolako eraginik dutenik barne-merkatuan eta merkataritza-trukeetan, ezta lehia faltsutzeko mehatxurik ere.

Horregatik guztiagatik, ez da beharrezkotzat jotzen Europar Batasunaren aurrean inolako izapiderik egitea, agindu-proiektuaren aplikazio-eremua eta xedea eta helburua kontuan hartuta.

6.- Xedapenak uki ditzakeen subjektu eta erakunde adierazgarrienen aurretiazko identifikazioa

Xedapenak eragin diezaiekeen subjektu eta erakunde adierazgarrienen aurretiazko identifikazioari dagokionez, honako hauek nabarmendu behar dira:

- a) Seme-alaben zaintza eta jagoletza kendu zaien gurasoak.
- b) Egoitza-harrerako haurrak eta nerabeak
- c) Harrera-familiak
- d) Gizarte Hezitzaileen Elkargoa
- e) Euskadiko Terapeuta Okupazionalen Lanbide Elkargoa
- f) Haurren eta Nerabeen Euskal Behatokia
- g) Familien Euskal Behatokia
- h) Ararteko

7.- Testu artikulatuaren itzulpena edo idazketa elebiduna egiteko teknika zehaztea

Lehen aipatu den bezala, arau hau bi hizkuntzetan idatzi eta egingo da, araudian jasotako hizkuntza-eskakizunei erantzungo dien testu bat bermatuz.

XOEPLren 5. artikuluan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 8.1 artikuluan eta XOPLren 14.5 artikuluan xedatutakoaren arabera, testua bi hizkuntzetan idatzi behar da, araua idazteko prozesu osoan bi hizkuntzen berdintasuna bermatuz. Horregatik, testuak bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, aldez aurretik onartu eta instrukzio-fasean izapidetu aurretik.

Era berean, XOEPLren 27.3 artikulua betetzeko, behin betiko onartu eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko diren euskarazko eta gaztelaniazko testu artikulatuen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatzeko, Herri Ardularitzaren Euskal Erakundeko Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak ziurtagiri bat eman beharko du argitaratu aurretik.

8.- Instrukzioa egingo duen administrazio-organoa izendatzea

Haur, Nerabe eta Familien Zuzendaritza izendatzen da agindu honen bidez hastea erabakitzen den araua egitea eta izapidetzea dakarren administrazio-prozeduraren instrukzio-organo.

9.- Urteko araugintza-plana

Arau-proposamena Eusko Jaurlaritzaren 2026ko urteko araugintza-planean jasota dago, XOEPLren 8. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

10.- Generoaren araberako eraginaren ebaluazioen dosier erantsia

Txosten hau XOEPLren 13.1.c) artikuluan ezarritakoaren arabera egiten da. Artikulu horren arabera, hasteko aginduari txosten bat erantsiko zaio, proiektatutako arauaren edo eragindako xedapenen eraginaren, emaitzen edo bestelako ebaluazioak jasoko dituen.

Generoaren araberako ebaluazioa kontuan hartuta, eta XOEPLren 13. artikuluen 1. apartatuaren c) letran eskatutako edukiari dagokionez, proiektatutako arauak ez du gaitasunik emakumeen eta gizonen egoeran eragiteko, arau teknikoa baita. Arauan proiektatutako jarduerak ez du ondorio positibo edo negatiborik emakumeen eta gizonen arteko desberdintasunak ezabatzeko eta berdintasuna sustatzeko helburu orokorrean, Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bateginak (martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuaren bidez onartua) xedatzen duen bezala.

ERANTSITAKO TXOSTENA
GENEROAREN IKUSPEGITIK DUEN GARRANTZIA JUSTIFIKATZEKO TXOSTENA

1.- Adierazi arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren izena:

XXX/2026 Dekretu-proiektua, XXXX (e) koa, Euskadin gizarte-babesik gabe dauden haur eta nerabeentzako egoitza-harrerari buruzkoa.

2.- Adierazi zer sailek eta zuzendaritzak sustatzen duen:

Arau-proiektua Ongizate, Gazteria eta Erronka Demografikoaren Saileko Haur, Nerabe eta Familien Zuzendaritzak sustatzen du.

3.- Adierazi, hala badagokio, proiektuarekin edo proposamenarekin lotutako beste arau, plan eta abar batzuk:

- 2/2024 Legea, otsailaren 15ekoa, Haur eta Nerabeena.
- 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15ekoa, Adingabearen Babes Juridikoari buruzkoa, Kode Zibila eta Prozedura Zibilaren Legea partzialki aldatzen dituena.
- 8/2021 Lege Organikoa, ekainaren 4koa, Haurrak eta Nerabeak Indarkeriatik Begiratzeko Babes Integralarena.

- 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, Sexu Askatasunaren Berme Integralarena.
- Ebazpena, 2014ko urriaren 13koa, Idazkariordetzarena, inoren kargura ez dauden adingabe atzerritarren inguruko zenbait jarduerari buruzko esparru-protokoloa onartzeko akordioa argitaratzen duena.
- 185/2015 Dekretua, urriaren 6koa, Gizarte Zerbitzuen Euskal Sistemaren prestazio eta zerbitzuen zorroari buruzkoa.
- 152/2017 Dekretuak "BALORA" tresna eguneratzea onartzen du, Euskal Autonomia Erkidegoan gerta daitezkeen arrisku-egoeren eta adingabeen babesgabetasun-egoeren larritasuna baloratzeko.
- 64/142. Haurrak zaintzeko ordezeko modalitateei buruzko jarraibideak.
- 6. ohar orokorra (2005). Bakarrik dauden eta jatorrizko herrialdetik kanpo familiarengandik bananduta dauden adingabeen tratua

- Batzordearen Gomendioa, 2013ko otsailaren 20koa, Hautzaroan inbertitzea: desabantailen zikloa haustea.
- Batzordearen 2024/1238 (EB) Gomendioa, 2024ko apirilaren 23koa, haurrak babesteko sistema integratuak garatzeari eta indartzeari buruzkoa, haurren interes gorenari begira.

4.- Azaldu arau-proiektuaren edo administrazio-egintzarako proposamenaren helburu orokorrak:

Aztertzen ari garen arau-proiektua arau-xedapen orokor bat da, zehazki, EAEn babesgabetasun-egoeran dauden haur eta nerabeentzako egoitza-harrerari buruzko dekretu-proiektu bat.

Dekretu-proiektuak HNLn ezarritako xedapenetara egokitzen du edukia, zehazki, hamaseigarren xedapen gehigarria.

Azaldutakoaren arabera, generoaren araberako eraginari buruzko 131/2008 Dekretuan oinarrituta izapidetu zen Dekretua.

Proiektatutako arauak ez du emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko helburu espezifikorik zehazten, dekretuak EAEn gizarte-babesik gabeko haur eta nerabeentzako egoitza-harrera arautzen duelako.